

20.337/2013. OBH

Jegyzőkönyv

a 2013. március 7. napján 11 óra 45 perckor az Országos Bírósági Hivatal
(OBH)

I. em. 111. számú helyiségében tartott
Kecskeméti Törvényszék Büntető Kollégiumának kollégiumvezetői
álláshelyére pályázó meghallgatásáról

Jelen vannak:

dr. Handó Tünde, az OBH elnöke

Pályázó:

dr. Sárközy Szabolcs, a Kecskeméti Törvényszék tanácselnöke

Jegyzőkönyvvezető:

dr. Nyujtó Katalin, az OBH főosztályvezető-helyettese

dr. Tóth Áron László, az Elnöki Kabinet titkára

Dr. Handó Tünde köszönti a megjelenteket. Megállapítja, hogy a Bírósági Közlöny 2012. évi 9. számában kiírt kecskeméti törvényszéki büntető kollégiumvezetői pályázatra dr. Sárközy Szabolcs pályázatot nyújtott be.

Tájékoztatja a pályázót, hogy a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 132. § (1) bekezdése előírja az OBH elnöke számára a pályázó meghallgatását. A meghallgatásról jegyzőkönyv készül, amelyet a Bszi. 77. § (4) bekezdésére figyelemmel a bíróságok központi honlapján közzé kell tenni.

Tájékoztatja továbbá a pályázót arról, hogy a pályázati rendszer átláthatóságának biztosítása érdekében – amennyiben ehhez a pályázó hozzájárul – a jegyzőkönyv mellett a pályázati anyagot is közzé kívánja tenni a központi honlapon, azzal, hogy amennyiben a pályázó kéri, a pályázati anyag csak eredményes pályázat esetén kerül közzétételre.

Dr. Sárközy Szabolcs:

Hozzájárulok a pályázatom nyilvánosságra hozatalához.

Dr. Handó Tünde:

Olvastam a pályaművet, kívánja azt kiegészíteni vagy szeretne bármit kiemelni?

Dr. Sárközy Szabolcs:

Annyival egészíteném ki, hogy szoros együttműködést szeretnék kialakítani a polgári ügyszakkal, ez ugyanis idáig még nem valósult meg. A kollégiumvezetőt szeretném meghívni az ülésekre, mert például a polgári jogi igények elbírálása kapcsán segíthetnének minket abban, hogy a polgári jogi tárgyú jogegységi határozatokat hogyan értelmezzük.

Emellett még hozzátenném, hogy a tanácselnöki feljegyzéseket is nagyon fontosnak tartom, a Szegedi Ítéltábla rendszeresen készít ilyeneket. A mi tanácselnökeink viszont ezt teherként élik meg és szinte csak negatív tartalmú feljegyzéseket készítenek, holott a pozitívumokat is fel kell tüntetni, valamint az olyan információkat is, amelyek a határozatban nem kapnak helyet, például, hogy megfelelő volt-e az ügy kitűzése.

Dr. Handó Tünde:

Hogy oldható meg, hogy ez ne jelentsen nagy terhet, de mégis minden ügyben készüljön feljegyzés?

Dr. Sárközy Szabolcs:

Nem kell sokat írni, hanem megfelelő szempontrendszert kell kialakítani. Az pedig fontos, hogy pozitív visszajelzések is jöjjenek a másodfokú tanácsoktól.

Dr. Handó Tünde:

A statisztikai adatok szerint a büntető másodfokú tanácsok teljesítménye a törvényszéken az országos átlag alatt van. Bár kevesebb ügy érkezik, de kevesebbet is fejeznek be a tanácsok. Volt szó erről? Milyen megoldást lehetne találni?

Dr. Sárközy Szabolcs:

Elnök úr feladatul adta nekem és a másik pályázónak, hogy terjesszünk elő megoldási javaslatot a problémára. Rosszak voltak a tapasztalataink, az egyik tanács 17, a másik 19 tárgyalást tűzött ki a vizsgált időszakban, ez tárgyalási naponként 2,5-2,6-os átlagnak felel meg. Jobban ki kellene használni a tárgyalási napokat. Megkerestem a Pécsi és a Főváros Törvényszéket, hogy ott hogyan alakul a kitűzési gyakorlat. Bár mindkét helyen a délelőtti kitűzés a főszabály, a kitűzött ügyek száma meghaladja a kecskeméti törvényszéki átlagot, Pécsen például 4 az átlag.

Ennek kapcsán a tanácselnökökkel is egyeztettünk ezen a héten hétfőn. Az volt a tapasztalatom, hogy mivel kevés a kitűzött ügy, ezért kevés a bejezés is, az ügyhátralék pedig 300 felett van.

Dr. Handó Tünde:

A másik pályázó is készített feljegyzést erre vonatkozóan?

Dr. Sárközy Szabolcs:

Tudtommal nem.

Dr. Handó Tünde:

Ezen a tanácselnöki megbeszélésen szóba került az az újabb tanácselnöki értekezlet, amit a másik pályázó hívott össze?

Dr. Sárközy Szabolcs:

Nem.

Dr. Handó Tünde:

Ön hogyan szerzett erről az értekezletről tudomást?

Dr. Sárközy Szabolcs:

Fodor Endre 10 perccel előtte szólt nekem személyesen, de előtte informálisan már más is szólt nekem. A munkatervben valóban volt értekezlet tervezve erre a napra, de egyikünk sem kinevezett vezető, ennek összehívásáról az igazgatási vezetést tájékoztatni kellett volna.

Dr. Handó Tünde:

A kollégiumvezető az adott szakmai egységet vezeti, de kapcsolatban kell lennie a törvényszéki elnökkel is. Azt, hogy mi történik a kollégiumban tudnia kell a törvényszék elnökének is.

Dr. Sárközy Szabolcs:

Ezt ugyanúgy szeretném megoldani, mint teszem sajtószóvivőként. Az elnök úrral napi kapcsolatban állok, kollégiumvezetőként mind elnök úrral, mind elnökhelyettes úrral napi szinten kapcsolatban kellennem.

Dr. Handó Tünde:

Ön szerint miért fontos, hogy az elnök értesüljön egy büntető ügyszakos szakmai eseményről?

Dr. Sárközy Szabolcs:

Az elnök az egész bíróságért felelős, ezért egy ilyen horderejű eseményről mindenképp tudnia kell. Az elnökünk egyébként nyitott a büntető ügyszak felé is. Én magam pedig több olyan problémát is látok, amit jelezni fogok, ha lehetőséget kapok rá. Például a Btk. általános részében van az ún. három csapás szabály. Volt egy vádlott a bíróság előtt, aki e szabály hatálya alá esett és egyben erőszakos többszörös visszaeső is volt, ami miatt viszont ki volt zárva a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségéből. Az életfogytig tartó szabadságvesztés esetén viszont a törvény kifejezetten meghatározza, mely esetekben zárható ki a vádlott a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségéből. E kérdés megnyugtató rendezéséhez a jogszabály pontosítására lenne szükség.

Dr. Handó Tünde:

A kollégium munkatervét milyen szempontok szerint állítaná össze?

Dr. Sárközy Szabolcs:

Fontos annak figyelembevétele, hogy bizonyos kérdések mindig prioritást kapnak. Most adja magát a helyzet, hiszen mindent az új Btk. köré kell csoportosítani. Teljesen más kifejezéseket használ, más a szankciórendszer. Hosszabb idő lesz, amíg az új szabályozás átmegy a köztudatba, ugyanakkor a régi szabályokat is sokáig alkalmazni kell még. A hatályon kívül helyezett ügyek vizsgálatára pedig mindig külön figyelmet kell fordítani.

Dr. Handó Tünde:

A pályaműben részletesen elemzi a helyi bíróságok munkáját is. Ezt miért tartja ennyire fontosnak?

Dr. Sárközy Szabolcs:

Én egységben gondolkodom és ebbe a járásbíróságok is beletartoznak. Fontos ugyanakkor leszögezni, hogy az helyi igazgatási vezető feladata az, hogy igazgassa a bíróságot, nem pedig a kollégiumvezetőé. Látni kell viszont, hogy hol mi a probléma. Az elnökök igénylik is, hogy legyen lehetőségük konzultációra.

Dr. Handó Tünde:

Úgy gondol tehát a Kecskeméti Törvényszék bírúira, mint egy egységre, de azon túl, hogy a tárgyalóteremben jó ítéleteket hoznak, mit tudnak hozzátenni az igazságszolgáltatás egészéhez, illetve miben tudnak együttműködni a központi igazgatással?

Dr. Sárközy Szabolcs:

Tegnap hallottam, hogy a Szegedi Ítéltábla aláírt a sajtó képviselőivel egy megállapodást. Ez azt is jelenti, hogy a bírák egységesen átgondolták, hogy sajtót a bíróságon hogyan lehet kezelni. A problémák egységes kezelése minden téren fontos a bíróságon. A központi igazgatás felé minden olyan problémát jelezni akarok, amelyekről a központi igazgatásnak tudnia kell.

Dr. Handó Tünde:

A sajtón kívül van más olyan terület is, amivel szívesen foglalkozna?

Dr. Sárközy Szabolcs:

Egyéni kutatásként a halálbüntetések 1980-as évekbeli gyakorlatát vizsgáltam, erről már elég nagy anyag gyűlt nálam össze. Ezt szeretném egyszer tanulmányként megjelentetni. Ez természetesen egy jogtörténeti kutatás, nem akarok vele a halálbüntetés mellett kampányolni.

Dr. Handó Tünde:

Az igazgatási feladatok kapcsán az ügykiosztási rendre is hatása van, fontos, hogy ez átlátható és logikus legyen.

Dr. Sárközy Szabolcs:

Az ugyanazon vádlott ellen párhuzamosan folyó ügyeket a bírónak is figyelnie kell, de ez az irodának is feladata. Ezt a kérdést a terhelt szempontjából kell megközelíteni, az ő szempontjából célszerűbb, ha a cselekményeit egy eljárásban bírálják el.

Dr. Handó Tünde:

Van olyan folyamatban lévő OBH projekt, amelybe szívesen bekapcsolódnának?

Dr. Sárközy Szabolcs:

A munkateher bizottság munkáját nagyon fontosnak tartom. Az elképzeléseiket jónak tartom, talán így végre lehet ezen a téren egy zsinórmértéket kialakítani. Nyitottak arra, hogy módosítsák a koncepciójukat, ezen a téren a kollégiumok véleménye is fontos lehet. Attól ugyanis, hogy egy ügyirat 5000 oldalas, még nem biztos, hogy az ügy maga is kiemelkedő nehézségű.

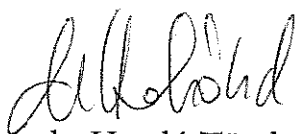
Dr. Handó Tünde:

Köszönöm, hogy megjelent és köszönöm a pályázatot.

Dr. Handó Tünde a meghallgatást befejezettnek nyilvánítja.

Jegyzőkönyv lezárva: 12 óra 10 perckor.

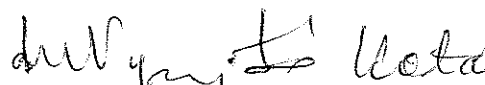
Kmf.

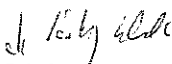
dr. Handó Tünde
elnök

dr. Tóth Áron László
jegyzőkönyvvezető

dr. Nyujtó Katalin
jegyzőkönyvvezető

dr. Sárközy Szabolcs
pályázó

P Á L Y A M Ű

a Kecskeméti Törvényszék Büntető Kollégiuma kollégiumvezetői állására kiírt pályázathoz

A kollégiumvezető feladatait a Bszi. három csoportban foglalja össze: egyrészt megszervezi a kollégium munkáját, másrészt évente beszámol a kollégium előtt illetőleg igazgatási feladatokat lát el.

A Kecskeméti Törvényszék Kollégiumvezetőjének feladatait a Kecskeméti Törvényszék Szervezeti és Működési Szabályzata az alábbiak szerint határozza meg /ahol a szabályzat megyei bíróságot és annak elnökét említ, ott értelemszerűen törvényszéket tüntettem fel/:

A Törvényszék kollégiumvezetője

A kollégiumvezető szervezi a kollégium munkáját, ellátja a törvényszék Szmsz. szerint hatáskörébe utalt igazgatási feladatokat.

A kollégiumvezető feladata különösen:

- elkészíti a következő évre szóló ügyelosztási rend tervezetét
- javaslatot tesz a tárgyév munkatervére,
- gondoskodik a kollégiumi ülések összehívásáról,
- a kollégium üléseit – esetenként a kollégiumvezető-helyettes bevonásával – vezeti,
- kiosztja az ügyszakokba tartozó első- és másodfokú ügyeket: a büntető kollégiumvezető a büntető ügyszakba tartozó ügyeket, a polgári-gazdasági-közigazgatási kollégiumvezető a polgári, gazdasági, valamint közigazgatási ügyeket, illetve illetve a kollégiumvezető-helyettes akadályoztatása esetén ellenőrzi a felszámolási ügyek kiosztását,
- a bírák, másodfokú tanácsok ítélkezési tevékenységét figyelemmel kíséri és elemzi,
- a vitás jogalkalmazási kérdéseket vizsgálja és ezek megvitatására szükség esetén a törvényszéki tanácselnökök értekezletének, vagy a kollégium ülésének az összehívását kezdeményezi,
- kezeli a tanácselnöki feljegyzéseket és az arra érkezett észrevételeket, ismerteti az érintett bírákkal és megteszi a szükséges intézkedést, amennyiben a tanácselnöki vélemény azonnali intézkedést igényel,

- ha arról szerez tudomást, hogy elvi kérdésben ellentétes gyakorlat alakult ki, vagy ellentétes elvi alapokon nyugvó jogerős határozatok születtek, a magasabb szintű bíróság elnökének tájékoztatása előtt kikéri a kollégium bírának véleményét,
- ellátja a jogegységi eljárással összefüggő, törvényben előírt feladatait,
- a törvényszék elnökének kérésére előzetesen véleményezi a bírói vizsgálatra történő kijelölést, és a munkaterv szerint részt vesz a bírói vizsgálatok elkészítésében, illetőleg valamennyi értékelés ismertetésén,
- az ügyszakban dolgozó igazságügyi alkalmazottakat értékeli,
- figyelemmel kíséri az eljárási határidők megtartását és az ügyviteli szabályok érvényesülését,
- közreműködik a fogalmazók és bírósági titkárok képzésében,
- az SzMSZ-ben meghatározottak szerint a panaszügyeket elintézi, illetve azok elintézésével a kollégiumvezető-helyettest vagy a csoportvezetőt bízta meg,
- a törvényszék elnökének eseti megbízása alapján dönt a soron kívüli eljárás elrendeléséről,
- a kollégium munkájáról a törvényszék elnökét folyamatosan tájékoztatja,
- részt vesz a vezetői értekezleteken,
- vezetői értekezleten beszámol a kollégium, valamint a saját igazgatási tevékenységéről és a kollégiumhoz tartozó ügyszakok ítélezési helyzetéről,
- az előző pontban megjelölt körben írásban tájékoztatja a törvényszék elnökét az éves beszámoló előkészítésének időszakában,
- kapcsolatot tart a Kúria ügyszak szerinti kollégiumainak vezetőivel és ápolja a kollégium egyéb külső kapcsolatait,
- a kollégium működése személyi és tárgyi feltételeinek megteremtése érdekében szükség szerint intézkedéseket kezdeményez a megyei bíróság elnökénél,
- figyelemmel kíséri a könyvtár állományát, felméri a bővítésre vonatkozó igényeket és ezek értékelése után szakkönyvek, illetve szakmai folyóiratok beszerzését kezdeményezi,
- bírónak a munkahelyről munkaidőben magán célból való eltávozását engedélyezheti,
- számon tartja a bírónak a törvényszék elnöke által kiadott szabadságát,
- gondoskodik a kollégium Internetes honlapjának folyamatos frissítéséről, így különösképpen a munkaterv szerint készülő kollégiumvezetői tájékoztatók és a kollégiumi üléseken elfogadott ajánlások közzétételéről.

/Megjegyzem, hogy az új Szervezeti és Működési Szabályzat előkészülete megtörtént, és ez érdemi változásokat a kollégiumvezető kapcsán nem tartalmaz./

A kollégiumvezető a hatáskörébe tartozó feladatokat az irányítása alá tartozó kollégium az esetenként megbízott első vagy másodfokú ügyeket tárgyaló tanácselnöke, bírāja,

továbbá a helyi bíróság elnöke, elnökhelyettese, csoportvezetője bevonásával látja el. A nevezettek megbízásáról a bíróság elnökét előzetesen tájékoztatni kell.

Kollégiumunknak jelenleg 20 tagja van /14 törvényszéki és 6 városi bírósági bíró/. Szükségesnek látom a létszám választás útján történő bővítését, hogy a Kecskeméti Városi Bíróság is arányosan képviseltesse magát /jelenleg egy tagot delegálnak/.

A kollégiumvezető elsősorban szakmai vezető. Igazgatási feladatokat az SZMSZ, illetőleg az igazgatási vezetők felhatalmazása alapján láthat el. Legfontosabb feladata, hogy biztosítsa az ítélkezés időszerűségét és az egységes jogalkalmazási gyakorlatot.

A következőekben szeretném felvázolni a kollégiumvezetői tisztséggel kapcsolatos elképzeléseimet, majd áttekintem a bíróságaink aktuális helyzetét az ügyforgalmi és az időszerűségi mutatók tükrében.

A Bszi. az általános indokolásában azt a célt jelöli meg, hogy „a bíróságok a döntéseiket egységes jogalkalmazási gyakorlatot folytatva, ésszerű időn belül hozzák meg, függetlenül attól, hogy az ország mely pontján folyik az eljárás”. Álláspontom szerint a törvényszék tevékenységét is ezen kritériumok figyelembe vételével kell megszervezni.

Az ügyhátralék és ezen belül az „öreg” ügyek csökkentése kiemelt feladat mind a törvényszéken, mind pedig a helyi bíróságokon. Szükséges a két éven túl folyamatban lévő ügyek rendszeres – havonta vagy két havonta történő – nyomon követése. Ezt a törvényszéken értelemszerűen a kollégiumvezető, a helyi bíróságokon pedig az igazgatási vezető /elnök vagy elnökhelyettes/ végzi. Azt a gyakorlatot tartom követendőnek, hogy az igazgatási vezető kérje be az ügy aktáját, azt tekintse át és mulasztás észlelése esetén konzultáljon a bíróval arról, hogy milyen halaszthatatlan intézkedések szükségesek a mielőbbi befejezéshez. Álláspontom szerint ez az eljárás kevésbé időigényes a bíró számára, mint amikor neki kell rendszeresen írásbeli jelentést készítenie az ügy aktuális állásáról. Természetesen kirívó bírói mulasztás esetén az írásbeli jelentés elkészítése nem mellőzhető. Ez a gyakorlat működött a Kecskeméti Törvényszéken és a Kecskeméti Városi Bíróságon is, melynek eredményeként az ügyhátralék – és ezen belül az „öreg” ügyek száma - csökkent.

Ebben a körben szeretném megemlíteni, hogy a gyakorlati tapasztalatok azt mutatják, hogy az esetek túlnyomó többségében nem bírói mulasztás áll az ügyek elhúzódása mögött. Az „öreg” ügyek jelentős hányada gazdasági bűncselekményekkel kapcsolatos, melyek rendkívül bonyolultak, nehezen áttekinthetőek. Nem ritkán a százat is meghaladja a kihallgatott személyek száma. Az ilyen ügyek terjedelme több ezer – alkalmanként több tízezer – oldalnyi. Ebből adódóan a bírói felkészülés is hosszú időt vesz igénybe, a bizonyítási eljárás pedig elhúzódik. Utalok arra, hogy számos esetben szakértőt kell kirendelnie a bíróságnak – többnyire könyvszakértőt –, és a szakvélemény elkészítése több hónapot is igénybe vehet. Nincs jogszabályi lehetőség, hogy az iratokat az ügyésznek visszaküldjük pusztán abból a megfontolásból, hogy a szakértő kirendelése már a nyomozás során is indokolt lett volna, vagyis minden káros következmény – költség vonzat, eljárás elhúzódása – a bírósági eljárásban jelentkezik. A bírónak következetes szigorral szankcionálniuk kell az eljárás szereplőinek mulasztását, akár rendbíróság kiszabásával, avagy a feltételek fennállása esetén személyi szabadságot korlátozó intézkedések meghozatalával is. Ennek érvényre jutását mind a kollégiumvezetőnek, mind

pedig a helyi igazgatási vezetőknek meg kell követelniük az eljárási határidők betartásának érdekében. Csak így válhat az ítélkezés időszerűvé. Ugyanakkor a döntések megalapozottsága iránti követelmény sem lehet másodlagos szempont.

Az elmúlt évek során az igazgatási vezetők kiemelt jelentőséget tulajdonítottak az „öreg” ügyeknek, mind országos, mind pedig helyi szinten. Ennek köszönhető az, hogy a korábbi rendkívül kedvezőtlen statisztikai mutatók lényegesen javultak ezen a téren. A további javulás érdekében álláspontom szerint a véleményezésre megküldött valamennyi olyan jogszabály tervezetet támogatni kell, ami ezt a célt szolgálja. Az utóbbi években számos olyan jogszabályi rendelkezés született, ami elősegíti, hogy a bírói ítélkezés időszerű legyen. Külön kiemelem ebben a körben azt a jogszabályi lehetőséget, amikor a bíró felhívhatja a vádlottat figyelmét arra, hogy jelenléte nélkül is megtartható a tárgyalás és ügydöntő határozatot is hozhat a bíróság. Ezzel kapcsolatosan ugyanakkor – a hatályba lépés óta eltelt rövid idő miatt - még nem alakulhatott ki egységes fellebbviteli bírói gyakorlat. Ezért szükségesnek tartom ebben a témakörben konzultációk, megbeszélések kezdeményezését. Amennyiben ugyanis a bíró ezzel a jogintézménnyel nem megfelelően él, akkor az szükségszerűen az ügydöntő határozat hatályon kívül helyezését vonhatja maga után. Ekkor pedig a jogalkotó által elérni kívánt cél éppen a visszájára fordul. A gyakorlati tapasztalatom szerint ezért a bírák nem szívesen alkalmazzák ezt a jogszabályi rendelkezést.

Nehézséget okoz, hogy az ügyek jelentős száma soron kívüliséget élvez – ezen belül is kiemelt jelentőségű –, ezért a bírának egymással párhuzamosan több nagy terjedelmű, bonyolult ügyet is tárgyalniuk kell. /A 2012. szeptember végi állapot szerint a Törvényszéken 62 elsőfokú büntetőügy volt folyamatban, melyből 38 élvezett soron kívüliséget, ami az ügyek 62 %-a./ Ez az ügyek gyors befejezését nyilvánvalóan késlelteti. Mindezen túlmenően jelenleg arra nincs lehetőség, hogy öt tagú tanácsokat alakítsunk, ami az adott ügy kapcsán hatékonyság növelő tényező lenne, azonban összességében a befejezések számát bizonyosan csökkentené.

Az időszerűség érdekében figyelemmel kell kísérni az ügyek érkezési sorrendben történő kitűzését, és ellenőrizni kell a soron kívüliségi szabályok betartását is. A tárgyalási napok kihasználtsága a tárgyalási jegyzékek vizsgálata, az elnapolások és halasztások gyakorlata pedig a BIIR rendszeren keresztül ellenőrizhető.

Nagyon fontosnak tartom az ítélkezés egységesítését is. Ezért kívánatos, hogy rendszeresen tartsunk megbeszéléseket, melyeken a felmerült szakmai kérdéseket megvitathatjuk. Természetesen abban az esetben, amikor valamely jelentős jogszabályi változás lép hatályba, akkor kollégiumi ülést kell összehívni, az ügyszakban dolgozó titkárok és fogalmazók meghívásával. Ezekben a megbeszéléseken, illetve értekezleteken részben a kollégiumvezető, részben pedig az általa kijelölt bíró adhat elő valamely témát, amelyet aztán konzultáció keretében megvitatunk. A megbeszélésekről írásbeli emlékeztetőt, a kollégium üléseiről pedig jegyzőkönyvet kell készíteni, amit aztán – elektronikus úton - minden bírónak megküld a kollégiumvezető. Az eddigi gyakorlatnak megfelelően továbbra is kívánatosnak tartom, hogy a kollégiumi ülésekre a Bács-Kiskun Megyei Főügyészség és a Bács-Kiskun Megyei Ügyvédi Kamara képviselőit is hívjuk meg.

Szükségesnek tartom, hogy térjünk vissza arra a korábbi – a Kecskeméti Városi Bíróságon működő - gyakorlatra is, mely szerint a helyi bíróságokon tartott értekezletre bizonyos alkalmanként meghívtak egy másodfokú tanácselnököt, akivel együtt értékelték a

bírák és a titkárok szakmai tevékenységét. Természetesen itt is lehetőség volt kérdések felvetésére, megbeszélésre. Ez sokkal személyesebb és célravezetőbb eljárás, mint amikor a fellebbviteli és a helyi bíróságok pusztán a tanácselnöki feljegyzések kapcsán – vagy esetleg telefonon - érintkeznek egymással, másrészt elősegítheti a kollegiális kapcsolatok javulását is. Tapasztalatom szerint a törvényszék és a helyi bíróságok között – a vezetői szintet leszámítva – nem elégséges a kommunikáció. Itt utalok arra, hogy a Szegedi Ítélőtábla tanácselnökei minden év tavaszán ellátogatnak a Kecskeméti Törvényszékre, ahol az előző év szakmai tapasztalatait értékelik az elsőfokú ügyeket tárgyaló bírákkal. Ezek a megbeszélések rendkívül hasznosak, jó légkörűek. Ugyanezt meg kell valósítani megyei szinten is. A bírák munkát segítheti majd a bírói szakmai adatbázis is. Fel kell híni a figyelmüket ennek a jelentőségére.

Kiemelt fontosságú kollégiumvezetői feladatnak tartom az ítélezési gyakorlat rendszeres figyelemmel követését. Amennyiben azonos jogi probléma kapcsán eltérő jogértelmezést, jogalkalmazást tapasztalunk, a szükséges igazgatási intézkedéseket haladéktalanul meg kell tenni. A bírák figyelmét is nyomatékosan fel kell hívni, hogy ezen a téren jelentési kötelezettségük van. A Szegedi Ítélőtábla kollégiumvezetője a legutóbbi szakmai megbeszélésen külön is kérte a Törvényszék bírait, jelezzék, ha eltérő jogértelmezést tapasztalnak az Ítélőtábla tanácsainak határozataiban. Az egységes ítélezés megteremtése ugyanis alapvető jogbiztonsági követelmény.

Nagyon fontosnak tartom a „párhuzamos ítélezés” megszüntetését. Bár kirívó és egyedi eset, de volt példa arra is, hogy egy terheltet ugyanazon a napon az egyik helyi bíróság, két különböző eljárásban, azonos sértett sérelmére elkövetett lopási cselekmény miatt ítélte el. Ezt a hibát nyilvánvalóan már csak perorvoslat keretében lehetett orvosolni. Nem állt fenn bírósági mulasztás, hiszen mind a két eljárás bíróság elé állítás keretében zajlott le, és az ügyészség nem jelezte egyik feljegyzésben sem, hogy folyamatban van egy másik eljárás is a terhelttel szemben. Az ilyen és az ehhez hasonló /például: amikor a terhelt vonatkozásában a már jogerősen elrendelt felfüggesztett szabadságvesztés végrehajtását ismételten elrendelik/ működési zavarok elkerülésére az a javaslatom, hogy a büntető iroda az ügy érkezésekor vizsgálja meg, hogy a váddal érintett terhelttel szemben van-e folyamatban az adott bíróságon /illetőleg lehetőség szerint, a Törvényszékhez tartozó valamennyi helyi bíróságra kiterjesztve/ másik büntetőeljárás. Amennyiben igen, úgy ezt jelezze az ügy előadójának, aki ennél fogva már az ügyirat bemutatásakor eldöntheti, szükséges-e bármilyen intézkedés /például: egyesítés/ megtétele. Ettől véleményem szerint gyorsabb és hatékonyabb lesz az ítélezés.

Ezt a célt szolgálhatja az a megoldás is, ha biztosítjuk valamennyi bíró számára az összes megye területén működő bíróság lajstromához a hozzáférést.

Szükségesnek tartom, hogy a kollégiumvezető minden naptári évben tekintse át a hatályon kívül helyezések gyakorlatát, mind a helyi bíróságok és a törvényszék, mind pedig a törvényszék és a Szegedi Ítélőtábla viszonylatában. Erről célszerű írásbeli beszámolót készíteni és szükség esetén megbeszélést, konzultációt tartani. A hatályon kívül helyezések vizsgálatának fontosságára egyébként a legutóbbi megyei összbírói értekezleten a Szegedi Ítélőtábla elnöke is felhívta a figyelmet. Ezzel is biztosítható a magas szakmai színvonalú ítélezés.

A bírák munkájának értékeléséhez elengedhetetlen a pontrendszeren alapuló teljesítmény mérés kidolgozása. Reális képet ugyanis csak úgy kaphatunk, ha a tényleges

teljesítményt mutatjuk ki. Nyilvánvaló ugyanis, hogy egy tárgyalásról lemondásos eljárásban meghozott ítélet nem jelent ugyanakkora munkaterhet, mint egy több vádlottas, bonyolult gazdasági ügy tárgyalása.

Hangsúlyozni kell, hogy az ítékezés időszerűsége és magas szakmai színvonala nem állhat ellentétben egymással. Az OBH Elnöke a 2012. I. félévéről készített beszámolójában erről a következőket fogalmazta meg: „A bíró nem kerülhet választásra a gyorsan meghozott vagy szakmailag megalapozott döntés között.” Az igazgatási vezetőknek is ennek szellemében kell eljárni.

A honlap fejlesztésén jelenleg is dolgozunk. Ezt a feladatot sajtószóvivőként is nagyon fontosnak tartom. A célunk egy egyszerűen átlátható menüstruktúra kialakítása.

Ezen általános megállapításokat követően szeretném röviden áttekinteni bíróságaink helyzetét az ügyforgalmi és az időszerűségi mutatók tükrében.

Kecskeméti Törvényszék

Ha az ügyhátralék területi megoszlását vizsgáljuk a törvényszékekre kivetítve, akkor a Kecskeméti Törvényszék a 6. helyet foglalja el 4,2 §-kal.

Elsőfok

A büntető peres eljárások az eljárások időtartamát vizsgálva az alábbiak szerint alakultak:

A 2011. június 30. napi állapot szerint

folyamatban volt: 72 ügy, melyből

1-2 év közötti időtartamú 13 (18,1 %)

2-3 év közötti időtartamú 2 (2,8 %)

3-5 év közötti időtartamú 1 (1,4 %)

5 év feletti nem volt.

2 éven túl mindösszesen az ügyek 4,2 % volt, ami az 5 %-os „túrérhataron „ belüli adat.

A 2012. június 30. napi állapot szerint

folyamatban volt: 55 ügy, mely az egy évvel korábbi ügymennyiség 76,4 %-a, ebből

1-2 év közötti időtartamú 11 (20 %)

2-3 év közötti időtartamú 7 (12,7 %)

3-5 év közötti időtartamú 3 (5,5 %)

5 év feletti nem volt.

2 éven túl az ügyek 18,2 % volt folyamatban, ami ténylegesen 10 ügyet jelent. Ezek mind jelentős terjedelmű, nagy számú terheltet érintő, túlnyomó részt gazdasági tárgyú büntetőügyek. Álláspontom szerint tehát az ügyek összetételére vezethető vissza az eljárások elhúzódása.

/Megjegyzem, hogy a nem peres eljárások számukat tekintve – az alábbiakban részletezettek szerint - jelentős munkaterhet jelentenek ugyan, azonban az időszerű elintézésükkel kapcsolatosan semmiféle probléma nem merült fel /.

Az ügyforgalmi statisztika az alábbiak szerint alakult:

A 2011. június 30. napi állapot szerint

érkezett összesen: 77 ügy, melyből

peres: 46

nemperes: 31

a befejezések száma összesen: 69, melyből

peres: 40

nemperes: 29

folyamatban maradt összesen 74 ügy, melyből

peres: 72

nem peres: 2

A 2012. június 30. napi állapot szerint

érkezett összesen: 74 ügy, melyből

peres: 42

nem peres: 32

a befejezések száma összesen: 91, melyből

peres: 58

nemperes: 33

folyamatban maradt összesen 56 ügy, melyből

peres: 55

nem peres: 1.

Értékelve az adatokat, megállapítható, hogy 2012. június 30. napjáig a korábbi év megfelelő időszakához viszonyítottnan 96,1 %-a volt az érkezés, míg a befejezés 131,9 %. Ennél fogva lényegesen csökkent a folyamatban maradt ügyek száma. Ez mindenképpen sikerként értékelendő, azonban az ügyek összetétele problémát okoz. A két éven túl folyamatban lévő ügyek arányát kívánatos lenne 5 % alá csökkenteni.

Érdemes még összehasonlítani a 2010. december 31. napján hatályos statisztikai adatokat a 2011. december 31. napi helyzettel. Eszerint 2010. december 31. napján 66, míg egy évvel később 71 büntető ügy volt folyamatban, ami mintegy 10 %-os növekedést jelent ugyan, azonban az érkezések száma 20 %-kal haladta meg a korábbit, hiszen amíg 2010-ben 120, addig 2011-ben 144 új ügy érkezett. A peres ügyek kapcsán az érkezés 71-ről 82-re, nem peres esetében 49-ről 62-re emelkedett. Kiemelkedő volt ugyanakkor a befejezések száma 2011-ben, hiszen amíg 2010-ben 109, addig 2011-ben 137 elsőfokú – 77 peres és 60 nemperes - ügyet fejeztünk be. Ez 25,7 %-os emelkedést jelent. A számok nyelvére lefordítva, peres ügyekből 18-cal, nem peresből pedig 10-zel több ügyet fejeztek be az elsőfokú bírúk. Ennek ellenére 10,6 %-kal nőtt a folyamatban maradt ügyek száma a korábbihoz képest (66-ról 73-ra), ami az érkezés növekedésével magyarázható. Kiemelést érdemel, hogy a befejezett peres eljárások közül 57 esetben a pertartam nem haladta meg az egy évet.

A 2012. október 31. napi állapotokat áttekintve megállapítható, hogy a folyamatban lévő peres ügyek száma 59. Október hónapban 5 új ügy érkezett és 8 ügyet fejezett be a bíróság. Jelenleg 8 bírósági tárgyalás elsőfokú ügyeket, így az egy bíróra jutó peres ügyek száma az országos átlag alatt marad. Ugyanakkor azonban a folyamatban maradt ügyeinkből 38 soron kívüli, melyek egyúttal kiemelt jelentőségűnek is számítanak. Mindezen túlmenően az elnökhelyettes, értelemszerűen nem teljes kiosztásban tárgyal, az egyik bírósági tárgyalás pedig – aki másodfokú tanácselnök - egyetlen nagy terjedelmű ügy tárgyalására kapott kirendelést. Ezt a két bírósági tárgyalást leszámítva, ténylegesen 6 bírósági tárgyalás van 57 ügy, ami átlagosan, bírónként 9,5 ügyet jelent. 2012. október hónapban a bíróság összesen 51 napot tárgyalta és 7 ítéletet hoztak, ami az ügyek összetételét és a terheltek számát is

figyelembe véve optimálisnak mondható.

Ami a nemperes eljárásokat illeti, 2012. októberében 7 olyan ügy érkezett, amit az ügyelosztási rend értelmében az elsőfokú bírák bírálnak el. Ez összességében nagy munkaterhet nem jelent ugyan, azonban ebben a körben kell hivatkozni arra, hogy 6 bíró olyan nemperes eljárások ügyintézésében is részt vesz, melyek korábban a másodfokú tanácsokhoz tartoztak. /A gyakorlatban ez az előzetes letartóztatásokat és a perújításokat jelenti./ Ezeknek az ügyeknek az elbírálására felállított tanács második hónapja működik, és szeptemberben 70, októberben pedig, 64 nemperes ügyet kapott, melyeket egy kivételével befejezett. Ez a munka igen nagy leterheltséget jelent, és komoly szervező munkát igényel, miután a tanácsban dolgozó bírák zömében különböző napokon tárgyalnak. A jövő évi ügyelosztási rend tervezete szerint 2013. március 1. napjával felállítanak egy további másodfokú tanácsot és ettől az időponttól kezdődően ismételtén a másodfokú tanácsok bírálják el a nyomozás bírák határozatai ellen előterjesztett jogorvoslatokat és döntenek a perújítással kapcsolatos eljárásokban. /2012 márciusától kezdődően kezdetben két, három-három elsőfokú ügyeket tárgyaló bíróból álló tanács kéthetes váltással intézte el ezeket az ügyeket, majd szeptemberben jött létre a vázolt és jelenleg hatályos struktúra./

A fentebb vázoltak szerint problémát jelent a két éven túl folyamatban lévő peres ügyek jelentős száma /13, melyből 4 három éven túl van folyamatban/, amit rövid távon haladéktalanul csökkenteni kell. Ezeknek az ügyeknek az alakulását a kollégiumvezetőnek rendszeresen figyelemmel kell kísérnie. A befejezések gyorsítása érdekében általános megoldás nem adható azon túlmenően, hogy minél több napra és rövid időközökre tűzze ki az ügyet a bíró /utalok itt a büntetőeljárás törvény azon rendelkezésére, miszerint az ügyet úgy kell kitűzni, hogy lehetőleg napolás nélkül be lehessen fejezni/. Tapasztalatom szerint nem feltétlen az a legcélravezetőbb, amikor egy nagy terjedelmű és sok terheltet illetőleg tanút érintő ügyben egy intézkedéssel akár húsz egymást követő tárgyalási napot is kitűzünk, mert egy igazolt távollét miatt akár egy teljes naptári hónap is érdemi tárgyalási nap nélkül maradhat. Arra is figyelemmel kell lenni, miszerint – a soron kívüli eljárások nagy számára figyelemmel - párhuzamosan több ügyet is tárgyalni kell, tehát nem engedhető meg, hogy hosszabb idő érdemi tárgyalási munka nélkül teljen el.

A szignálás során nagy figyelemmel kell lenni arra, hogy a különösen nagy terjedelmű ügyeket arányosan osszuk szét a bírák között. Ennél fogva véleményem szerint továbbra sincs lehetőség arra, hogy a bírák egyes ügycsoportokra specializálódjanak, szemben a nagyobb létszámú helyi bíróságokkal. A szignálásnak alkalmasnak kell lennie arra, hogy arányos bírói munkaterhelést eredményezzen.

A tárgyalási napok számát elegendő. Ezzel kapcsolatosan utalok arra, hogy 2012 októberében 7 bíró összesen 51 napot tárgyalta, ami 7,28-as átlagnak felel meg úgy, hogy az egyik bíró több hétre kiesett a munkából. A legfontosabb ezen a téren a tárgyalási napok optimális kihasználtsága, arra is figyelemmel, hogy a tárgyalótermi kapacitás 8 bíróhoz képest szűk.

Kíváncsún tartanám, ha a törvényszéken gyakorlatukat töltő fogalmazókat és titkárokat beosztanánk az elsőfokú tanácsok mellé is.

peres ügyek kapcsán növekedés tapasztalható, ugyanis a korábbi 1211-hez képest 1283 volt az érkezés. A befejezések kapcsán számottevő eltérés nem tapasztalható, mivel 2010-ben 1704, 2011-ben pedig 1740 büntető ügyet fejeztek be a másodfokú tanácsok. 2010. év végén 212, míg egy évvel később 260 ügy volt folyamatban, ami 7 %-os növekedést jelent. Ez magyarázható az érkezés mintegy 4 %-os növekedésével, illetve azzal, hogy több rendkívül bonyolult, nagy terjedelmű gazdasági ügy is érkezett, melyeknél a felkészülés heteket is igénybe vesz.

Másodfokon jelenleg két tanács működik, ami az ügyek számához viszonyítva nem optimális. Ez a helyzet az ügyelosztási rend tervezete szerint 2013 márciusától kezdődően változik és három tanács ítélkezik majd, hasonlóan a korábbi évek bevett gyakorlatához. Megfigyelhető, hogy a peres ügyek száma emelkedő tendenciát mutat, ugyanakkor az ügyek „öregedése” lelassult, mindössze 4 ügy volt folyamatban 1 éven túl. Nyilvánvaló azonban, hogy a másodfokú eljárás időtartama akkor optimális igazán, ha az 1 évet nem haladja meg. Célként ezt kell meghatározni. A harmadik tanács felállításával a jövő év végére mindez teljesíthetőnek is látszik.

Jelenleg 272 peres ügy van folyamatban, tehát a június 30. napi állapothoz képest a helyzet tovább romlott. Annak ellenére is, hogy októberben a másodfokú tanácsok 25 ítéletet hoztak és az ügyhátralékukat 20 üggyel – vagyis közel 10%-kal – csökkentették. További nehézséget okoz a nemperes eljárások nagy száma, ami októberben 63 volt. Amennyiben a harmadik tanács felállítása nem történne meg, akkor az ítélkezés időszerűségének követelménye feltehetően nem lesz tartható.

Figyelemmel kell lenni arra is, hogy a három tanácsban ítélkező bírák közül négy öt évnél, három pedig egy is évnél kevesebb másodfokú gyakorlattal rendelkezik.

A tervek szerint két három tagú, és egy kettő tagú tanács működik majd 2013. március 1. napjától kezdődően. Arról tehát továbbra sem beszélhetünk, hogy három teljes tanács működik, ami hosszú távon az ideális megoldást jelentené.

A tanácsok összetétele is változó, hiszen az egyik tanácsban két másodfokra felrendelt - kevés másodfokú gyakorlattal rendelkező - bírósági ítélező is ítélkezik, amire a szignálás során figyelemmel kell lenni a kezdeti időszakban (ezalatt a 2013. évet értem).

A szignálás során érvényre kell juttatni azt a szempontot, hogy lehetőség szerint az a két tanács kapjon közlekedési tárgyú bűncselekményeket, melyekben az ilyen téren nagy gyakorlattal rendelkező bírák ítélkeznek. Ezt meghaladóan – hasonlóan az elsőfokhoz – nincs lehetőség komolyabb specializációra. Itt jegyezném meg, miszerint nem is célszerű, hogy bizonyos ügyfajtákat csak egy tanács tárgyaljon. Enélkül is biztosítani kell ugyanis az ítélkezés egységét. A teljes létszámmal működő tanács mellé kettő, a két állandó taggal felálló tanács mellé pedig egy adminisztrátor szükséges.

Megjegyzem, hogy az ügyelosztási rend tervezete is a fenti szempontok alapján készült el.

Szólni kell még a büntetés-végrehajtási ügyekről is, melyeket egy törvényszékre beosztott bírósági ítélező, illetve egy kalocsai városi bírósági ítélező. A megye területén három büntetés-végrehajtási intézet található, ami ténylegesen négy objektumot jelent, miután Kecskeméten kettő működik. Ezek közül a Kalocsai Fegyház és Börtönben fogvatartottak

ügyét a Kalocsai Városi Bíróság bírója, míg az egyéb fogvatartottak ügyét a Kecskeméti Törvényszék bírója intézi.

Ebben a vonatkozásban az ügyforgalmi adatok az alábbiak szerint alakultak:

A 2011. június 30. napi állapot szerint

érkezett: 3044 ügy, melyből

a befejezve: 2980, melyből

folyamatban maradt összesen: 1421 ügy.

A 2012. június 30. napi állapot szerint

érkezett: 2590 ügy, melyből

a befejezve: 2492, melyből

folyamatban maradt összesen: 1335 ügy.

Ha ezeket az adatokat összevetjük, akkor csökkenő tendenciát látunk, azonban figyelembe kell azt is venni, hogy amíg 2010-ben 5054, addig 2011-ben 5418 ilyen ügy érkezett, ami 7,2 %-os növekedést jelent. Ugyanebben az időszakban a befejezések száma 16,4 %-kal nőtt, a folyamatban levő ügyek száma pedig 8,8 %-kal csökkent (1357-ről 1237-re). Az ügyhátralék 2012. június 30. napjáig tovább csökkent. Ezekből a számokból jól érzékelhető, hogy jelentős munkateher hárul az ezeket az ügyeket intéző bírókra, akiknek az esetleges helyettesítése is csak rendkívüli nehézségek árán lenne megoldható.

Ezek után szeretnék foglalkozni az egyes helyi bíróságokkal. A következő táblázat az időszerűségi mutatók alakulását szemlélteti:

Az eljárás időtartama a beszámolási időszak végén folyamatban maradt ügyekben

2011.június 30. és 2012.június 30-án

Helyi bíróságok - büntető peres ügyek összesen

Bíróságok	Időszak	Összesen		Ebből: az eljárás időtartama								2-3 év, 3-5 év és 5 év feletti együtt %-ban
				1-2 év		2-3 év		3-5 év		5 év felett		
Kecskemét	2011.jún.30.	1236	100,0%	341	27,6%	40	3,2%	12	1,0%			4,2%
	2012.jún.30.	839	200,0%	238	28,4%	30	3,6%	13	1,5%	1	0,1%	5,2%
	előző időszakhoz viszonyítva		67,9%		69,8%		75,0%		108,3%			
Baja	2011.jún.30.	372	100,0%	69	18,6%	9	2,4%	2	0,5%			2,9%
	2012.jún.30.	396	200,0%	104	26,3%	8	2,0%	1	0,3%	0	-	2,3%
	előző időszakhoz viszonyítva		106,5%		150,7%		88,9%		50,0%			
Kalocsa	2011.jún.30.	192	100,0%	16	8,3%	0	-	0	-			0,0%
	2012.jún.30.	181	200,0%	43	23,8%	2	1,1%	0	-	0	-	1,1%
	előző időszakhoz viszonyítva		94,3%		268,8%		-		-			
Kiskőrös	2011.jún.30.	238	100,0%	52	22,0%	12	5,1%	1	0,4%			5,5%
	2012.jún.30.	192	200,0%	32	16,7%	0	-	1	0,5%	1	0,5%	1,0%
	előző időszakhoz viszonyítva		81,4%		61,5%		-		100,0%		-	
Kiskunfélegyháza	2011.jún.30.	158	100,0%	23	14,8%	3	1,9%	0	-			1,9%
	2012.jún.30.	129	200,0%	26	20,1%	3	2,3%	1	0,8%	0	-	3,1%
	előző időszakhoz viszonyítva		82,7%		113,0%		100,0%		-		-	
Kiskunhalas	2011.jún.30.	208	100,0%	16	7,7%	3	1,4%	4	1,9%			3,3%
	2012.jún.30.	212	200,0%	36	17,0%	2	0,9%	0	-	0	-	0,9%
	előző időszakhoz viszonyítva		101,9%		225,0%		66,7%		-		-	
Kunszentmiklós	2011.jún.30.	138	100,0%	29	21,5%	2	1,5%	1	0,7%			2,2%
	2012.jún.30.	123	200,0%	22	17,9%	3	2,4%	0	-	0	-	2,4%
	előző időszakhoz viszonyítva		89,1%		75,9%		160,0%		-		-	
ÖSSZESEN	2011.jún.30.	2536	100,0%	548	21,5%	69	2,7%	20	0,8%			3,5%
	2012.jún.30.	2072	100,0%	501	24,2%	48	2,3%	18	0,8%	2	0,1%	3,2%
	előző időszakhoz viszonyítva		81,7%		91,8%		69,6%		80,0%		-	

Kecskeméti Városi Bíróság

A legnagyobb létszámú helyi bíróságunk, ahol jelenleg ténylegesen 17 bíró tárgyal büntetőügyeket /két bírót a közelmúltban felrendeltek a törvényszékre és várhatóan további felrendelésre is sor kerül 2013. március 1. napjával/. A nyomozási bírói teendőket ez év végéig egyetlen bíró látja el, aki emellett nem tárgyal. A jövő év elejétől ez a gyakorlat megváltozik és a korábbiak szerint több bíró váltásban intézi el a nyomozási bíró hatáskörébe utalt ügyeket.

Az ügyforgalmi adatokat vizsgálva megállapítható, hogy 2010-hez képest 2011-ben ugyan mintegy 150 büntető ügygel kevesebb érkezett, azonban ezzel egyidejűleg a szabálysértési peres ügyek száma emelkedett. Nagy segítség, hogy ezen ügyeket bírósági titkárok is elbíráltatják. Külön ki kell emelni, hogy bár az érkezés 4,3 %-kal alacsonyabb volt az egy évvel korábbihoz képest, azonban a befejezések száma ugyanilyen arányban növekedett. Külön említést érdemel, hogy a peres ügyeknél ez az emelkedés 9 %, ami a gyakorlatban azt jelenti, hogy 2011-ben 161 ügygel fejeztek be többet a bírák, mint egy évvel korábban. Értelemszerűen jelentősen csökkent a folyamatban lévő peres ügyek száma is, míg a nem peres ügyeknél az ügyszámot tekintve szerény emelkedés tapasztalható.

Ami az eljárások időszerűségét illeti, 2012. június 30. napján a két éven túl folyamatban lévő ügyek aránya a teljes ügymennyiséghez képest a peres ügyek tekintetében 5,2 % volt, ami a tűréshatáron mozog. A korábbi években rendszeresen sikerült az 5 %-os határ alá kerülni, ezért nyilvánvaló, hogy rövid távú célként ezt kell megfogalmazni és megvalósítani. Itt utalok arra, hogy 2011. december 31. napján a két éven túl folyamatban lévő peres ügyek aránya a teljes peres ügymennyiséghez képest 4,6 % volt, egy évvel korábban pedig 4,5 %. Reményeink szerint az idei naptári év végén sem lesz rosszabb ez a mutató. Sajnálatos, hogy van egy olyan ügy is, ami már több mint 5 éve folyamatban van, ennek mielőbbi befejezése rendkívül fontos feladat. Örömteli ugyanakkor, hogy az egy és két év között folyamatban lévő ügyek aránya 2011. december 31. és 2012. június 30. napja között 5 %-kal csökkent.

A szabálysértések vizsgálata során megállapítható, hogy 2010-hez képest 2011-ben 24,5 %-kal nőtt az érkezés /3268-ról 4069-re/, míg a befejezések szám 30,1 %-kal növekedett. Ennél fogva az ügyhátralék is csökkent, azonban a múlt év végi állapot szerint 329 ügy volt folyamatban, ami így is jelentős mennyiség. Örömdetes, hogy ez a szám 2012. június 30-ig 204-re csökkent / a korábbi év ugyanezen időszakához viszonyítva 77,6 %-ra/. Az első félév adatait értékelve megállapítható, hogy az érkezések száma csökkenő tendenciát mutat ugyan, azonban ezzel arányosan a befejezések száma is kevesebb volt.

Bajai Városi Bíróság

4 bíró tárgyal büntető ügyeket, egyikük a bíróság elnöke. Amíg Kecskeméten a büntető peres ügyek érkezése csökkenő tendenciát mutat, addig itt részben ellenkező folyamatok figyelhetők meg. 2011. december 31. napján 42 %-kal volt több peres ügy folyamatban, mint egy évvel korábban. A növekedésnek két összetevője van. Egyrészt 10 %-kal nőtt az érkezések száma, illetve sajnálatos módon ugyanilyen mértékben a befejezések is csökkentek. Az idei naptári év első félévét összehasonlítva a 2011. év első hat hónapjával

ugyanakkor az állapítható meg, hogy a peres ügyek érkezése csökkentő tendenciát mutat, ami reményeink szerint kitart az év végéig.

Az időszerűségi mutatókat áttekintve megállapítható, hogy a tavalyi év végén mindössze 8 olyan ügy akadt, ami két éven túl volt folyamatban, ami 1,8 %, vagyis optimálisnak mondható. Ugyanakkor 3 olyan ügy is kimutatható volt, ami három éven túli, éppen ezért örömteli, hogy a június 30. napi állapot szerint már csak egy ilyen ügy volt folyamatban, viszont a két éven túli ügyek aránya 0,5 %-kal emelkedett.

A szabálysértési ügyek kapcsán megállapítható, hogy amíg az elmúlt év végén az érkezések számának tekintetében az előző évhez képest közel 20%-os növekedés volt kimutatható, addig az idei félévi adatok több, mint 40 %-os csökkenést mutatnak. Sajnálatos azonban, hogy ennek ellenére az ügyhátralék 40 %-kal növekedett /85-ről 119-re/.

Kalocsai Városi Bíróság

Három bíró tárgyal büntető ügyeket, egyikük a bíróság elnöke.

Az ügyforgalmi adatokat áttekintve megállapítható, hogy a büntető peres ügyek érkezése jelentős mértékben (24 %-kal) megnőtt, a 2011. december 31. és a 2010. december 31. napi állapotokat összehasonlítva. Ha ugyanakkor az idei, és a tavalyi év első félévi adatait vizsgáljuk, akkor némi csökkenés mutatható ki. Az időszerűségi mutatókat megtekintve rendkívül kedvező képet kapunk. A tavalyi év végén mindössze két olyan ügy akadt, ami kettő éven túl volt folyamatban (0,8 %) és ugyanez volt a helyzet 2012. június 30. napján is. Viszonylag magas ugyanakkor az egy és két év között folyamatban lévő peres ügyek aránya (23,8 %), amire azért kell különös figyelmet fordítani, hogy ne váljanak két éven túlivá.

A szabálysértésekkel kapcsolatos ügyintézés itt is problémát okoz, ugyanis az elmúlt év végi ügyforgalmi adatok összesen 23 %-os növekedést mutatnak /2010-ben 452, 2011-ben 558 új ügy érkezett/. Az idei félévi adatok ugyan 10 %-os csökkenést igazolnak, azonban a hátralék így is nőtt /41-ről 45-re/.

Kiskőrösi Városi Bíróság

Három bíró tárgyal büntető ügyeket, egyikük a bíróság elnöke. A büntető peres ügyek száma a 2010. december 31. napján rögzített állapothoz képest 2011. december 31. napjáig 26,9 %-kal nőtt, ami a gyakorlatban 108-as többlet érkezést jelentett. Mondani sem kell, hogy egy kis létszámú bíróság esetén ezen ügyek feldolgozása nem kis nehézséget jelent. Ha a 2012. június 30. napi állapotokat nézzük, akkor az egy évvel korábbihoz képest mintegy 11 %-os ügyérkezés csökkenés mutatható ki, de úgy tűnik, hogy a tavalyi kirívóan magas ügyérkezési szám idén sem csökkenhet jelentősen.

Ehhez képest kiemelkedően jónak ítélem meg az időszerűségi mutatókat. A tavalyi naptári év végén mindössze négy két éven túli ügy volt folyamatban (1,6 %), 2012. június 30. napján pedig már csupán kettő, azonban sajnálatos, hogy az egyik három éven, a másik

pedig öt éven túl van folyamatban. Mivel az egy és két év között folyamatban lévő ügyek aránya sem magas, ezért ezen a bíróságon halaszthatatlan feladatként csupán az említett két „öreg” ügygel kapcsolatos vizsgálat határozható meg.

Örömteli, hogy a szabálysértési ügyforgalmi és időszerűségi adatok kedvezően alakulnak az előző évekhez viszonyítotva. Utalok arra, hogy 2012. június 30. napján 32 ügy volt folyamatban, szemben a 2011. június 30. napi 77-tel /ez 58,4 %-os csökkenés/. Az érkezések kapcsán az elmúlt év végén a korábbi év végéhez képest 14 %-os, az idei félév végén pedig 21 %-os csökkenés volt kimutatható.

Kiskunfélegyházi Városi Bíróság

Kettő bíró tárgyal büntető ügyeket, akik közül az egyik az elnök. Érdekes, hogy 2012 első félévében pontosan ugyanolyan számú ügy érkezett, mint az egy évvel korábbi időszakban. Ha viszont a tavalyi és a tavaly előtti év végi állapotokat nézzük, akkor egy majdnem 8 %-os emelkedés észlelhető, a nemperes ügyek kapcsán pedig 54,8 %-os.

Az ítélezés időszerűségét áttekintve véleményem szerint a mutatók nem rosszak, mivel kettő éven túl mindösszesen öt peres ügy (3,2 %) volt folyamatban 2011. december 31. napján, míg 2012. június 30. napján már csupán négy (3,1 %). Az egy és két év közötti folyamatban lévő ügyek aránya csekély mértékben növekedett.

Külön kiemelés érdemel, hogy a 2012. június 30. napi adatok szerint a korábbi év hasonló időszakához képest a peres befejezések száma harminccal nőtt, ami 23,4 %-os emelkedést jelent.

A szabálysértések terén az elmúlt év végén és 2012 első félévében növekedő tendencia – csakúgy, mint a befejezéseknél – mutatható ki, sajnos nem egyenes arányban ezért az ügyhátralék nem jelentős mértékben, de 38-ról 44-re növekedett.

Kiskunhalasi Városi Bíróság

A büntető ügyszakba beosztott bírák száma 4, közülük kerül ki a bíróság elnöke. A bírácoknak nemcsak a saját, hanem a Kiskörösi Városi Bíróság illetékességi területére kiterjedően is el kell látniuk nyomozási bírói feladatokat, valamint az idegenrendészettel kapcsolatos teendőket is. Ennél fogva a nemperes ügyek száma kiemelkedően magas és nagyon jelentős emelkedési tendenciát mutat. Ebben a körben utalok arra, hogy amíg 2010. évben mindösszesen 2576 ilyen ügy érkezett, addig tavaly már 3973, és sajnálatos módon ez a tendencia az idei évben is hasonlóan alakul. Ez a folyamat hosszú távon létszámbővítést indokolhat. Ami a peres ügyeket illeti, itt is az látszik, hogy folyamatos az érkezés növekedése (ha az év végi adatokat nézzük, akkor 13,2 %, ha pedig az évközi adatokat, akkor 4,9 %).

Ami a befejezéseket illeti a nem peres ügyek kapcsán ez az érkezés növekedésével arányosan nőtt, a peres ügyek tekintetében viszont az év végi állapotot tekintve mintegy 3,2 %-os csökkenés mutatható ki. Ha az idei év első félévi adatait vizsgáljuk, akkor viszont rendkívüli javulás mutatható ki, miután 2011. június 30. napjához képest 74 ügygel (28,1

%) fejeztek be többet. Ennél fogva az érkezés növekedése nem jelentkezik a folyamatban lévő ügyek számánál hátrányosan.

Az időszerűségi mutatók kiemelkedőek, az egész megyét illetően a legjobbak. Ebben a körben említeném meg, hogy amíg 2010. december 31. napján 11 két éven túli ügy volt folyamatban (5,3 %), addig egy évvel később, mindössze egy – igaz az három éven túli. 2012. június 30. napján kettő öreg ügy volt folyamatban (0,9 %), ami kiemelkedő eredmény. Meg kell még említeni, hogy a peres ügyek 82 %-a még nincs folyamatban egy éve.

A szabálysértési ügyek száma jelentős /2011-ben 1206 érkezett/, de az idei félévi adatok tükrében 20 %-os csökkenő tendencia figyelhető meg. Öröndetes, hogy az ügyhátralék 2012. június 30-án a korábbi év első félévéhez képest jelentősen /28,4 %-kal/ csökkent. Ez a gyakorlatban 78 ügyet jelent.

Kunszentmiklósi Városi Bíróság

Ez a bíróság különleges helyzetben van, ugyanis állandó jelleggel mindössze egy büntető bíró tárgyal Kunszentmiklóson. Ezért a Kecskeméti Városi Bíróságnak alkalmanként be kell segíteni, hogy az ítélezésben ne legyenek zavarok.

Ami az ügyforgalmat illeti, itt is növekedő tendencia mutatható ki a peres ügyek terén. Ha az év végi állapotokat nézzük, akkor 12,4 %-os, ha az év közit, akkor pedig 11,5 %. A befejezések száma ugyanakkor ennél is nagyobb arányban növekedett, az év végi statisztika szerint 17,5 %-kal, az év közit szerint pedig már 35,3 %-kal. Ennél fogva mintegy 10 %-kal csökkent a folyamatban lévő peres ügyek száma a 2012. június 30. napi állapot szerint.

Az időszerűségi mutatók szintén jók, mivel az ügyeknek csak 2,4 %-a (ténylegesen három ügy) volt folyamatban kettő éven túl, a 2012. június 30. napi állapothoz képest. Öröndetes, hogy az egy és két év közötti folyamatban lévő ügyek arányát mintegy 4- %-kal sikerült csökkenteni a félév végére.

A szabálysértési adatok kapcsán kiemelendő, hogy az idei első félévi adatok lényegében egyezőséget mutatnak a tavalyival /idén 37, 2011-ben pedig 38 ügy volt folyamatban/.

Ha összegezzük a helyi bíróságok büntető peres ügyeit – melyek érdemben a bírói munka legfajsúlyosabb részét képezik – az állapítható meg, hogy 2012. június 30. napján az egy évvel korábbi állapotokhoz képest nagyjából hasonló a helyzet. Két dolog érdemel külön említést, mégpedig az, hogy sajnos kettő öt éven túli ügy van folyamatban, illetve, hogy viszonylag magas (24,7 %) az egy és két év közötti folyamatban lévő ügyek aránya. A korábbi években arra törekedtünk, hogy fordítsunk kiemelt figyelmet az egy és két év közötti folyamatban lévő büntető ügyekre. Úgy gondolom, hogy ez jelenleg is időszerű kérdés. Nyilván ezen a kategórián belül is kiemelten kell kezelni azokat az ügyeket, melyek a befejezés elmaradása esetén 2012. év végére, vagy 2013. június 30. napjáig kettő éven túlivá válhatnak.

A 2011. évi országos ügyforgalmi statisztikából megállapítható, hogy a Kecskeméti Törvényszék területén működő városi bíróságok összességében a negyedik helyet foglalják el abban a rangsorban, ami a peres ügyek érkezésének és befejezésének a számát mutatja.

Külön kell szólni a helyi bíróságok kapcsán a szabálysértési ügyek kiemelkedően magas ügyforgalmi adatairól. Összességében az idei első félévben 3704 ilyen ügy érkezett, ami 2011 első félévéhez képest 23,1 %-os csökkenést mutat, azonban ugyanilyen mértékben csökkent a befejezések száma is. Ennélfogva jelentős az ügyhátralék /559 ügy/. Segítséget jelent, hogy titkárok is intézhetnek ilyen ügyeket, de kíváncsún tartom, hogy a bírák is rendszeresen nyomon kövessék a szabálysértési jogszabályok változását és szükség esetén szakmai segítséget nyújtsanak. A pénzbírságok elzárásra történő átváltoztatása rendkívüli munkaterhet jelent, célszerű lenne, ha ez tárgyalás mellőzésével is elintézhető lenne. Ehhez ugyanakkor jogszabály változás szükséges. A szabálysértések kapcsán megkerülhetetlen, hogy a bírói vagy a titkári létszám emelése indokoltnak látszik, mert az érkezés üteme kiszámíthatatlan és jelenleg nehezen biztosítható a jogalkalmazás időszerűsége ebben a vonatkozásban.

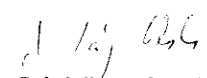
Bíróságaink jelenlegi statisztikai mutatói mindenképpen bizakodásra adnak okot, a törvényszék helyzetét azonban stabilizálni kell.

Bízom abban, hogy kinevezésem esetén a megye területén dolgozó valamennyi büntető ügyszakos bíróval és bírósági vezetővel gördülékenyen együtt tudok működni. Nyitott vagyok a problémák felvetésére és arra, hogy a megoldásokat közösen találjuk meg. Úgy gondolom, hogy szakmai kérdésekben a gyakori párbeszédre és egymás munkájának segítésére van szükség. A kollégák előtt mindig nyitva áll az ajtó, bármikor felkereshetnek kérdéseikkel, észrevételeikkel. A Törvényszéken és a helyi bírósági szinten megfelelőnek tartom a szakmai kapcsolatokat, azonban a Törvényszék és a helyi bíróságok között javítani kell kommunikációt.

Álláspontom szerint a kollégiumvezető csak a megyei igazgatási vezetőkkel teljes összhangban, a bizalmukat élvezve lehet képes a feladatait megfelelően ellátni. Sajtószóvivőként is erre törekszem és kollégiumvezetőként is ugyanígy járnék el.

Kérem Tisztelt Elnök Asszonyt, hogy a pályázatomat támogatni szíveskedjen.

Kecskemét, 2012. november 12. napján

Dr. Sárközy Szabolcs
a Kecskeméti Törvényszék bírása

